

Ορθοδοξία. Thinking outside the box.

Γράφει ο [Ιωάννης Κ. Νεονάκης](#) MD, MSc, PhD

Υπάρχει η υφέρπουσα αντίληψη ότι οι ορθόδοξοι αποτελούν γενικώς ένα πολύ συντηρητικό κομμάτι της κοινωνίας, ότι είναι άνθρωποι που δεν θέλουν αλλαγές, «τακτοποιημένοι», άβουλοι, άοσμοι και αδρανείς. Χριστιανοί γλυκανάλατοι, χωρίς δυναμισμό και προσωπικότητα. Χωρίς «θέλω» και πρωτοβουλίες, χωρίς προοπτική και όραμα.

«Ανθρωπάκια του Θεού», «ανέραστοι», σκυθρωποί, χωρίς χαρά, χωρίς δυνατότητα ούτε για το καλό, ούτε για το κακό. «Προβατάκια» στο μαντρί του κάθε καθωσπρεπισμού και της αποφυγής της κοινωνικής κριτικής.

Άτομα με μίαν αγωνία ίσως μόνο να κερδίσουν ένα μεταφυσικό παράδεισο που ούτε και αυτοί οι ίδιοι δεν μπορούν να προσδιορίσουν. Άτομα εγκλωβισμένα στα δεσμά του κάθε κονφορμισμού.

Πολλά από αυτά ισχύουν και είναι αληθινά. Πολλοί ορθόδοξοι όντως εν πολλοίς έχουν εγκλωβιστεί σε μια **αντίληψη χριστιανισμού δυτικού τύπου**, σε μιά «εύλογη», ορθολογική θρησκευτική διευθέτηση, σε μια προσωπική τακτοποίηση και μια ανέξοδη εσωτερική ηθική ισορρόπηση που τους βολεύει, σε έναν κομορμισμό χωρίς βάθος. Καμιά φορά δε φτάνουν ακόμα και στο θλιβερό σημείο να χρησιμοποιούν και την «ορθοδοξία» ως πρόφαση για να δικαιολογήσουν στον εαυτό τους και στους άλλους τις δικές τους ολιγωρίες, αδράνειες και αδυναμίες.

Αυτά κατά την άποψη μου είναι απότοκα δύο μεγάλων στρεβλώσεων των δύο τουλάχιστον τελευταίων αιώνων: (α) της πλήρους καθυπόταξης της ορθόδοξης θεολογίας στον τρόπο αντίληψης και «θεολόγησης» της Δύσης και (β) στην υποβάθμιση και θεσμική καθυπόταξη της Εκκλησίας στο κράτος και στην εκάστοτε πολιτική αρχή και διακυβέρνηση.

Με μια φράση: η ορθοδοξία απώλεσε τον πατερικό της προσανατολισμό και παράλληλα οι ταγόν της Εκκλησίας μετατράπηκαν σε απλούς κοινωνικούς συντελεστές.

Αποτέλεσμα: η πλήρης εσωτερική αποδόμηση και απονεύρωση του ποιμνίου.

Όμως αυτά όλα δεν έχουν καμία απολύτως σχέση με τον πυρήνα της Ορθοδοξίας, με την ησυχαστική της καρδιά που ανατρέπει κάθε συμβατικότητα, και κάθε ταφόπλακα του κόσμου τούτου. Η Ορθοδοξία είναι μια τρέλα, μια «μωρία», μια «έκ-πληξη», μια σαλότητα, μια νηφάλια μέθη, ένα πήδημα στο κενό.

«**Έρχου και ίδε**» χωρίς καμιά εξασφάλιση, είναι ένα μεγάλο ρίσκο. Με έναν Χριστό που ανατρέπει κάθε ενδεχόμενο και ανοίγει κάθε προοπτική. Με έναν δημιουργό των πάντων που γεννιέται σαν έσχατος που ανασταίνει σ' αυτά τα χώματα και ανασταίνεται ενσάρκως και αυτός ο ίδιος που νικάει τον θάνατο και χαρίζει και σε μάς τη δική μας ένσαρκτη ανάσταση σ' αυτά τά χώματα που γκρεμίζει όλες τις κοσμικές ταφόπλακες και μάς χαρίζει «ζωή εν τάφω», το φως, την ειρήνη και τη χαρά του.

Και πάνω απ' όλα είναι αυτός που προσλαμβάνει την ανθρώπινη φύση. Είναι Θεός που γίνεται και άνθρωπος, ανοίγωντας και σε μάς τους ανθρώπους τη δυνατότητα της κατά Χάριν θεώσεως. Γίνεται ο πρώτος Θεάνθρωπος, ανοίγωντας και σε μάς το χορό της Θεανθρωπίας. Αυτός ο πρωτοκορυφαίος του χορού και μεις όλοι μαζί του.

Σε έναν ατέλειωτο χορό, σε ένα ανέσπερο πανηγύρι. **Αυτό είναι η Ορθοδοξία.** Μια τρέλα, μια «πυρός φλόγα» που ανατρέπει κάθε «διευθέτηση» της φθοράς.

Τι σχέση έχει λοιπόν η Ορθοδοξία με την κάθε φθοροποιό συμβατικότητα; Η Ορθοδοξία καμία.

Έμεις όμως οι ορθόδοξοι δυστυχώς έχουμε πολλές. Αφεθήκαμε να απονευρωθούμε, να γίνουμε χλυαροί και να περιφερόμαστε αγκαλιά με το κάθε κοσμικό φληνάφημα. Και αυτά αντί να προσλάβομε όπως θα έπρεπε την εποχή μας και τον κόσμο και να ζήσουμε σήμερα και έντονα το ατέλειωτο πανηγύρι που μάς προσφέρεται ως δωρεά.

Η κάθε εποχή είναι η καλύτερη. Και η εποχή μας, αδέλφια ορθόδοξοι, είναι η δικιά μας εποχή και είναι η καλύτερη εποχή. Η Χάρις υπερπερισεύει νέοι άγιοι ξεπετιούνται συνεχώς και ζούν ανάμεσά μας η Εκκλησία χάνει προοδευτικά το ρόλο του «βουλευμένου» κοινωνικού συντελεστή και αναλαμβάνει τον πραγματικό σωτηριολογικό και αγιαστικό της ρόλο, μετανοώντας για τον εφάμαρτο εναγκαλισμό της με την εκάστοτε άγευστη φωτός κρατική διακυβέρνηση, απεκδυόμενη ενοχών δεκαετιών οι εθνικιστικές αγκυλώσεις αιώνων χάνουν το νόημά τους και αναδεικνύεται η οικουμενική προοπτική της Ορθοδοξίας ο Λαός του Θεού αποκτά συνείδηση του ενός ενιαίου σώματος σε οικουμενικό επίπεδο.

Και βεβαίως όλοι εμείς οι ορθόδοξοι, προαπελθόντες, συγκαιρινοί και μέλλοντες ελθείν είμαστε ένα ενιαίο ζων οντολογικό σώμα. **Όμως εν ταυτώ ο καθένας από μάς διατηρεί την πλήρη του ελευθερία.** «Αδιαιρέτως» μεν ως ενότητα σώματος, «ασυγχύτως» δε ως απόλυτη ελευθερία και

ετερότητα. Και ο καθένας από μάς έχει την προσωπική του κλήση από τον Θεό, την άμεση προσωπική του σχέση με τον Θεό, τη μοναδική του πορεία και προοπτική, τη μοναδική του ευθύνη και εμπειρία. Και όλο το βίωμα και η εμπειρία ανήκουν και πλουτίζουν το σώμα.

Και όχι μόνο η Ορθοδοξία δεν επιβάλλει συμβατικότητες χωρίς ουσία, αλλά επαινεί και προτρέπει το thinkingoutsidethebox. Επαινεί την ... «καλήν απιστίαν του Θωμά». Ο Θωμάς δεν δεσμεύεται από καμιάν υποχρέωση και σύμβαση. Δεν πιστεύει τίποτα. Έχει το θάρρος και τα γκρεμίζει και τα αμφισβητεί όλα.

Γίνεται καινοτόμος και έχει την πρωτόγνωρη εμπειρία της «ψαύσης», η οποία μετά γίνεται και δική μας εμπειρία. Ανοίγει νέους δρόμους και προοπτικές και γι' αυτόν και για όλους εμάς, για όλο το σώμα.

Ο Παύλος αμφισβήτησε τις συμβατικότητες, συγκρούστηκε και ανέτρεψε τόσα. Και πάνω από όλα, αυτός ακριβώς που προέρχονταν από τον πιο σκληρό και φανατικό εθνικιστικό κύκλο, **ανέτρεψε και διάλυσε καίρια και πλήρως την κλειστή, εθνικιστική αντίληψη** χαρίζοντάς μας τη ζωντανή οικουμενική προοπτική της Ορθοδοξίας μας. Και η Εκκλησία χαίρεται και τιμά τον αμφισβητία, ρηξικέλευθο και καινοτόμο Παύλο.

Αδέλφια ορθόδοξοι, γιατί σκυθρωπάζομε, γιατί αφήνομε τις συμβατικότητες και τη θλίψη των κοσμικών φληναφημάτων να μάς καταβάλλει; Εμείς είμαστε που μπορούμε να αμφισβητήσομε και να ξεπεράσομε τα πάντα. Ακόμα και ας μην έχοντες τίποτα, τα κατέχομε όλα και είναι όλα δικά μας.

Εμείς που ως σώμα και ως πρόσωπα είμαστε το άλας και η πνευματική προοπτική του κόσμου. Εμείς που μπορούμε να προσλάβομε και να θεραπεύσομε. Εμείς που καταφάσκομε και νοηματοδοτούμε τον κόσμο.

Θα πρέπει να είμαστε και όντως είμαστε περήφανοι που λεγόμαστε ορθόδοξοι και έχουμε σήμερα, τώρα, αυτήν την στιγμή χαρά μεγάλη που είμαστε ορθόδοξοι. Που μπορούμε να παίρνομε μέρος και να συμμετέχομε σ' αυτόν τον λυτρωτικό χορό, σ' αυτήν την χαρά. Που μπορούμε να γίνομε και όντως είμαστε αυτό το ατελεύτητο και ανέσπερο πανηγύρι, και τώρα και πάντα.

Όποιος άλλος θέλει ας έρθει και ας δει. Οι πόρτες είναι πάντα ανοιχτές για όλους. Όποιος πάλι θέλει να μείνει στη φθορά της κάθε συμβατικότητας, να μείνει στην οντολογική οδύνη και στα μετανεωτερικά αδιέξοδα ας μείνει.

Όλα καλά. Άφες αυτούς θάψαι τους εαυτών νεκρούς. Να ξέρουν όμως πάντως, ότι το δείπνο της χαράς είναι δωρεάν και πάντες κλητοί και όλοι προσκεκλημένοι.

03.03.2018

Πηγή: www.huffingtonpost.gr